ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

25 вересня 2019 року ● № 34 (121)

Слово Герою України

«Молодість – це ще не зрілість»

Новий уряд вже підготував законопроект про обіг земель сільськогосподарського призначення. Люди категорично проти наміру відкрито торгувати українською землею, і я повністю їх підтримую. На фоні існуючого роздраю з цього найскладнішого в державі питання, повного ігнорування практично єдиної думки усіх українських хліборобів про згубність такого кроку, правової невизначеності це призведе лише до хаосу та втрати громадянами України свого воістину безцінного скарбу світового значення – орних земель. Питання землі слід розглядати зовсім в іншій площині. За нашу рідну землю українському народу в стількох битвах довелося кров'ю платити, що й не злічити! І сьогодні на Донбасі іде війна за право українців бути самими собою, жити за власними законами - на українській землі!

Коли ж дозволимо відкритий її продаж на тлі такої бідності та відсутності захисних гарантій прав власності, сьогоднішніх господарів паїв обов'язково обведуть навколо пальця. Тобто одурять, і люди знову залишаться без нічого! Так, дозволити продаж землі державі треба було вже давно, в житті різні ситуації бувають. І цього досить. Кидати ж сьогодні людей в жорна відкритого ринку, практично за участі світового капіталу, це значить за папірці, яких можна надрукувати без ліку і числа, віддати власну годувальницю-матір невідь-кому, на всі майбутні століття, залишивши без нічого усі наступні покоління! При цьому наші фермери не зможуть бути покупцями української землі, що неважко передбачити. Власних коштів для такого кроку у них немає, а скористатися урядовою підтримкою, як обіцяно, ніхто не зможе. Бо для кредиту держави потрібна застава, а заставити оброблювані землі ніхто з фермерів не зможе, бо вони не його.

Наміри молодої правлячої команди робити добро Україні зовні виглядають як добрі, але молодість – це ще не зрілість. Головне – за такого шаленого поспіху не накоїти біди людям, що стільки пережили, особливо за часів Союзу. Потрібні мудрість і далекоглядність, а не бажання сподобатися власним виборцям.

Володимир ХОРІШКО,
голова Зайцівської ОТГ Синельниківського району.

Діалог започатковано

Про необхідність прямого діалогу аграрної спільноти з владою України вже давно говорили спочатку лише на дискусіях спеціалістів сільського господарства та на фермерських зібраннях, а згодом в широких суспільних колах, аж до родинних. І ось, нарешті, зустріч відбулася, причому відразу з усіма гілками влади: Президентом України Володимиром Зеленським, Прем'єр-міністром Олексієм Гончаруком, Міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Тимофієм Миловановим, Міністром юстиції України Денисом Малюською, Міністром фінансів Оксаною Маркаровою та головою Комітету ВР з питань аграрної та земельної політики Миколою Сольським.

У СВОЄМУ короткому виступі перед учасниками конференції В. Зеленський наголосив, що проблематика запровадження ринку землі потребує широкого публічного обговорення задля розвіювання всіх міфів та маніпуляцій, посіяних у свідомості громадян за останні 20 років. Він підкреслив, що нинішнє зібрання має на меті пошук оптимальних та збалансованих рішень щодо моделі майбутнього ринку землі.

На переконання Президента – земля належить українцям і продавати її чи купувати зможуть лише громадяни України та українські компанії. У громадян України повинно нарешті з'явитися повноцінне право на свою рідну землю. Право володіти, право користуватися та право розпоряджатися своєю землею!

Детальніше про модель майбутнього ринку землі намагався розповісти Олексій Гончарук. На жаль, переконати багатьох учасників зібрання про вірність шляху, обраного командою Зе!, йому не вдалося.

Зал реагував нервово, інколи зриваючись на вигуки «ганьба», вбачаючи головну проблему в можливому допуску до процесу купівлі-продажу землі іноземців через входження їх в українські агропідприємства.

Як зауважив головний редактор газети «Вісник Фермер України» Михайло Данкевич, діалог започаткований, яким би недосконалим він не був. Це добре. Але непокоїть те, що владна команда налаштована занадто рішуче на запровадження ринку землі, хоч і з жовтня наступного року, і що б аграрії не робили – ринку землі бути. Яким йому бути – залежить від фермерів, інших сільгоспвиробників, їх чіткої позиції, рішучості й небайдужості.

На думку голови Громадської спілки «Аграрний союз України» Геннадія Новікова, загальні настрої серед учасників конференції щодо реформи управління земельними відносинами та відкриття ринку землі свідчать про відсутність підтримки серед аграріїв урядових ініціатив у цій сфері. Хоча Президент і намагався запевнити присутніх, що земля буде належати українцям, він не заперечив того факту, що уряд не відступиться від наміру запровадити ринок землі найближчим часом. Якраз ці плани уряду отримали негативну оцінку учасників заходу. Вони не влаштовують більшість аграрного середовища, адже на ринок будь-яким способом намагаються запустити іноземців через юридичні особи, – заявив очільник ГС «АСУ». За його словами, запропоновані підходи ставлять українців, які працюють на землі, у вкрай невигідне становище, адже вони в рамках відкритого земельного ринку навряд чи зможуть витримати конкуренцію з іноземним капіталом, який у 10-20 разів дешевший за той, що доступний українським аграріям. Учасникам конференції не презентували вже створених фінансових інструментів, які б гарантували захист інтересів українського сільгоспвиробника, їх створення лише намічається.

На часі – всеукраїнська акція «Ні безвідповідальному продажу землі!». Її мета – донести до влади ключові позиції аграріїв щодо обігу сільгоспземель:

1. Заборона продажу державних і комунальних земель сільськогосподарського призначення.

Про головне

2. Створення державної земельної іпотечної установи.

3. Першочергове право на викуп земель – за місцевими громадами, для забезпечення реалізації власниками паїв права розпорядитися своєю землею.

4. Реалізація принципу «Земля має належати тим, хто на ній живе і працює»: а) перші п'ять років - доступ до ринку фізичних осіб громадян України із запровадженням сертифікації сільськогосподарської діяльності та обмеженням площі в одні руки – 200 га; б) у подальшому, за наявної необхідності, - доступ до ринку фермерських господарств, юридичних осіб, які мають статус сільськогосподарського виробника останні 3-роки, засновниками яких є виключно громадяни України з обмеженням щодо власності та користування землею не більше 5000 га.

Аграрії все ще сподіваються, що позиція Президента та уряду буде в тому, щоб знайти найкращі для України й українців рецепти вирішення цього питання. І зробити це можна лише дослухавшись до голосу людей, які працюють на землі й знають ситуацію зсередини. Таким має бути конструктивний діалог, націлений на добробут нації.

Підготував Володимир ЯРОШЕНКО.

У фокусі дня

ВЛАДА НАДВОЄ ВОРОЖИТЬ? ЧИ ЧАКЛУЄ ТА МАХЛЮЄ?

Про підступні міфи і легенди земельного питання в Україні

Хто у нас не знає цього прислів'я, що бабця надвоє гадає: або вона вмре, або лишиться жива? За іншим варіантом сущу правду ворожила й гадала, якщо не брехала. Хоч ще точнішу в ситуації вносить «ясність» інша приповідка: це ще по воді вилами писано. І ось ця серія народних поговірок згадується нам у зв'язку з неймовірним - після мало не двадцяти літ зволікань - намаганням якомога скоріше запровадити ринок землі. З ним нинішня влада слуг народу дійсно спішить, як навіжена, як на пожежу. Ледве не з перших днів наступного року хвалиться, обіцяє та погрожує запустити ринок на повну котушку – і ніяких сумнівів і вагань, мовляв, не повинно бути. Вперед до перемоги!

Микола ЯСЕНЬ

АЛЕ ЗНАЄ та явно відчуває оточення Володимира Зеленського, на чиє сало рот свій відкриває. За останніми свідченнями соціологів 67 відсотків населення України наразі категорично проти цієї затії. Називає її аферою віку. А ще замало не 18 процентів українців досі не визначилися. Тобто якщо взяти і влаштувати з цього приводу всенародний референдум, вважайте, що діло пропаще. А тут ще й Міжнародний валютний фонд з усіх сил підштовхує і тисне: нумо, хлопці, не вагайтеся! Складається враження, що чи не вся оточуюча світова спільнота аж похлинається, закликаючи теперішніх українських вождів закінчувати з так званим багатолітнім земельним мораторієм. У цій ситуації слуги народу нічого іншого не знаходять, як переконувати співвітчизників, наче не такий і страшний цей диявол, як його малюють. Це все одно, що вовків боятися - отож в ліс не ходити. Стверджують замість цього, що коли українські чорноземи підуть з молотка – заживемо усі ми, як коти у сметані чи вершковому маслі. Ну і так далі, і тому подібне. Від недавніх пір у численні мережі всесвітньої павутини, як це прийнято називати нині сучасний Інтернет, під заголовком «Про земельні легенди і міфи незалежної України» запущено пропагандистську версію економічної і, ясна річ, соціальної ніби доцільності оголошувати наші землі товаром. Хто її автор, які експерти та спеціалісти готували – невідомо. Це замовчується. Зате аж бігом і на всі заставки робиться спроба переконати наш народ, неначе навмисне вигадано (далі цитуємо дослівно підзаголовок) «шість міфів щодо продажу земель сільськогосподарського призначення, які перевертають всю правду з ніг на хворі голови і є нічим іншим, як страшилками популістів».

Ось так і ніяк інакше! Електронні тексти цієї петиції підхопило й чимало друкованих ЗМІ, і гуляють вони тепер по всій Україні, як у себе вдома. Себто на правах уже майже істини в останній інстанції – і квит. Інакше думати, інші переконання мати фактично не велено. Все одно, що ми тут всі, а селянський народ чи не в першу чергу небораки і неуки, зашорені й залякані та боїмося ринку землі, як той же диявол ладану. І чого доброго, через свою недотепність та недолугість розминемося з тією прямою дорогою, котра тільки й приведе нас до суцільної заможності і нечуваного та небаченого досі добробуту. Це коли зважимося, як неважко зрозуміти, по указці чи не усіх мудрих ніби людностей світу виставити якомога швидше свої плодючі чорноземи на продаж. Зверніть увагу: це не нам не терпиться з козами на торг – це у іноземних наших «партнерів» аж руки сверблять, так хочеться їм «наставити нас з вами на путь істинний» - і не менше! Але чому на них шапки горять, як на злодіях?

Продовження - стор. 2, 3

ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

Реалії ВЛАДА НАДВОЄ ВОРОЖИТЬ?

Про підступні міфи і легенди земельного питання в Україні

Микола ЯСЕНЬ

Продовження. Початок стор. 1

ОДНАК сьогодні наче з нами усіма, але передусім з «елітою» і «гордістю» нації, з її «гетьманами» та «поводирями» точно щось пороблено. Беруться останні раз-у-раз стверджувати те, що насправді купи й правди не тримається, а нам наперекір здоровому глузду торочать, що то ми ніби сліпі і не бачимо, що тримається. Більше того, вже замало не два десятиліття в Україні обираємо ми вождів, котрі на чорне звикли говорити біле, гадають та надіються, наче люди їм вірять. Чи повинні, мусять вірити - і ніяких заперечень чути від них не хочуть. Або ще гірше – вважають свій народ за телепнів та бидло, котрі будь-яку брехню їхню й підступну локшу на вуха мають сприймати за чисту монету. Ті ж селяни, як у відомому посланні Тараса Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні», повинні погоджуватися, наче вони «моголи, моголи, золотого Тамерлана онучата голі».

І ситуація з петицією, поширеною явно з метою розвіяти ніби шкідливі легенди і міфи про скасування мораторію на продаж землі – то цей випадок. Адже в преамбулі «послання» читаємо, що нічого подібного – продаж землі благо, яке ледве не озолотить кожного з нас. Водночас у страху великі очі, якщо хтось боїться продажу. Якщо комуністи колись запевняли, коротше, ніби світлого майбутнього у вигляді комунізму нам не уникнути, то нова влада, яка ще й не встигла до пуття як слід взяти віжки у свої руки, проголошує, що ринку сільськогосподарських земель точнісінько так тепер не уникнути. Для цього й заходилася, власне, розвінчувати помилкові вигадки-страшилки. Але що з цього вийшло, далі пропонуємо вам судити самим.

Ось читаємо перший міф: **ЗЕМЛЮ СКУПЛЯТЬ ІНОЗЕМЦІ.** «Та ви що?! Ні в якому разі!» - аж верещить мерщій петиція. Навіть гнівається від того, що ось так легко дозволяємо ми ввести себе в оману. І далі розповідає, що будуть усі необхідні обмеження і застереження, які вказуватимуть іноземцям від порогу до воріт. Ідіть туди, звідки прийшли, бо в нас нічого іншого, крім облизня, вам не світить. Майже як колись писали на плакатах про руки геть. А тільки тепер у новій інтерпретації - «Свої загребущі руки геть від нашої матінки-землі!» Заспокоїли, коротше, живого місця від облудливого міфу не залишили. У пух і прах його розбили.

Але ось нижче дрібним петитом раптом дописано – ми читаємо і своїм очам не віримо: «Це часткова правда, бо є високий ризик виникнення ситуації, коли значні площі сільгоспугідь можуть опинитися у власності іноземних фірм та корпорацій». Оце на тобі! Так унеможливлять чи ні скуплянням чорноземів ділками з усього бурхливого світу? Адже з одного боку наче все буде гаразд і хвилюватися немає підстав, а з другого… А з другого знаходяться заперечення, виходить. Стосовно яких наводять теж докази і аргументи: «Заборону продажу землі іноземцям легко можна буде обійти. Іноземні компанії через різні схеми зможуть створювати підприємства сповна з українськими інвестиціями і через них скуповувати сільськогосподарські угіддя. Для цього навіть не знадобиться їм значних статутних капіталів».

Та йдемо далі. Другий «недоречний» міф, який взялися спростовувати автори «актуальної прокламації», яка ще й дуже схожа на «просвітительську наче для недолугого народу», наступна: **АБО Ж ЗЕМЛЮ ЗА БЕЗЦІНЬ СКУПЛЯТЬ АГРАРНІ ФІРМИ ТА ХОЛДИНГИ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ НАШИМ ОЛІГАРХАМ.** Ясна річ, і ця загроза на думку авторів «агітки» ніби перебільшена, як ото колись були надто перебільшеними чутки про смерть Марка Твена – пригадуєте цей його жарт? Але в даному випадку не до жартів. Бо знову запевнивши нас гарантією, що марно тим, хто спить і марить себе латифундистом-землевласником «від краю до краю», сподіватися на таке. Оскільки неодмінно будуть обмеження, мовляв, скільки можна хапати «гектарів в одні руки». Тобто неправда і тут. А вже з наступного абзацу дізнаємося, що в даному разі і неправда… часткова. Позаяк в Україні наразі «всього приблизно 49.5 тисяч аграрних господарств різних форм власності і типів, з них же великих лише 18 – чуєте? То якщо вірити Держстату, середній чистий прибуток великих сягає 478 мільйонів гривень на рік, а малих від сили 0.5 мільйона. Є ще середні агропідприємства, чимало їх, одначе вони також не зможуть бути конкурентами на ринку землі великим, бо отримують чистими в середньому у рік не більше 15 мільйонів національною валютою. Коротше, видно уже зараз, як на долоні, що малі та середні фермери й господарі ніяк не візьмуть верх у суперництві з аграрними холдингами. Яких, як ви уже знаєте, нараховується тільки 18.

Згадайте ситуацію, яка виникла після 1 січня 2017 року, коли попередній парламент скасував особливий режим ПДВ. Вирішив, що норма, котра діяла до того – сплачений ПДВ вона, як відомо, залишала на рахунках підприємств для подальшого їх розвитку – «ні в тин, ні в ворота». Під гаслом, нав'язаним, до речі, МВФ – «створити рівне для всіх конкурентне середовище» - натомість ввели так звані бюджетні дотації. Котрі фактично дісталися винятково саме великим агрокорпораціям та агрохолдингам. Олігархам, якщо ще точніше, дісталася багатомільйонна державна підтримка. Чи не аналогічно скінчиться «рівний ринок для всіх» й у випадку із землею? Ми ні на йоту не сумніваємося, і ніхто з вас теж не сумнівається, що аналогічно.

А ось третій міф автори петиції, навпаки, видають за реальну істину, яка ніби чекає на селянські маси. Чорним по білому написали, що **СЕЛЯНИ, КОТРІ МАЮТЬ ПАЇ, ЗМОЖУТЬ ОТРИМУВАТИ В РАЗИ БІЛЬШУ ПЛАТУ ЗА ПЕРЕДАНІ В ОРЕНДУ ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ.** Правда, економічний експерт Кость Денисов відразу звернув увагу, що твердо людям це обіцяють, однак яким чином їм за умов земельного ринку вдаватиметься вимагати вищу орендну ціну чи бодай сподіватися на неї – про це нічичирк. Ні слова. Бо насправді це маніпуляція чистої води, як вважає все той же економіст Денисов. Це десь на рівні того, що і сьогодні на словах ніхто наче ж не заважає власнику земельного паю здавати його в оренду тому орендатору, який більше платить. Але тільки й того. Адже далі, як та казала, кому як вдасться чи повезе. Коротше, мов ті цигани обіцяють селянам теплі кожухи, одначе якщо лише циганські слова теплими виявляться, автори оптимістичної петиції винними і крайніми не будуть. З них потім не питайте, що зі сказаного ними було правдою, а що підсолодженою брехнею.

Аналогічна ситуація з четвертим міфом, який звучить наступним чином: **РИНОК ЗЕМЛІ ДАСТЬ НАДХОДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ НА МІЛЬЯРДИ ДОЛАРІВ НА РІК.** Тобто тепер іде мова про те, наче після зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, озолотяться не тільки селяни-власники паїв, а й наша держава загалом та аграрна галузь зокрема. І знову ми тут маємо повірити авторам петиції «Про земельні легенди і міфи незалежної України». Чого не слід, як застерігає той же економічний аналітик Кость Денисов, робити. Небезпечно! Безпідставна пастка! Оскільки (цитуємо Денисова) «насправді на даний момент не існує експертних розрахунків щодо «інвестиційного» потенціалу ринку землі». І дуже схоже, скажемо вам, на те, що не випадково не існує. Щоб не розз'являли ми всі свої роти на скажені гроші, які ледве не манною кашею з небес упадуть на нас. Як думаєте - чому? Просто скринька відчиняється: науковці з Національної академії наук України щойно підрахували, що за роки так званої великої приватизації промислового, перш за все, комплексу в казну держави надійшло більше 10 мільярдів доларів. І де вони? Ви відчули, що ці «доходи» істотно покращили ваше особисте життя і життя ваших рідних, знайомих, сусідів і так далі? Та ні на йоту не покращили. Навпаки, погіршили. З тих причин, що вроздріб і оптом заводи і фабрики довго жити наказали та породили масове безробіття. Ще й погнали тисячі і мільйони наших співгромадян наймитами по всій Європі заробляти собі на кусень хліба. Бо ж розкрали, розтягли по власних норах, обернули у маєтки по заморських курортах та островах і рахунки в офшорних зонах усе, що вторгували під час так званої насправді приХватизації. То чи не така ж доля спіткає і всі очікувані ніби фантастичні надходження від продажу землі? І не сумнівайтеся - чекає! Це останнє ще не розпродане, що у нас залишилося – чи не найбільші у світі запаси унікальних чорноземів. Понад 60 мільйонів гектарів – це ого-го який капітал! У зв'язку зі швидким приростом населення на планеті, котрого скоро важко буде прогодувати, і глобальними кліматичними змінами українські землі сільгосппризначення уже зараз в неабиякій ціні, а завтра й поготів коштуватимуть ще дорожче. За умов теперішньої в Україні корупції та рівня злодійства й злочинності у вигляді розкрадання усього підряд потенціалу та добра, грошей, виторгуваних за землю, як тільки скасують мораторій на її продаж, нам з вами не бачити, як своїх вух. Не виключено, що їх уже поділили між собою «сильні світу цього»

Отож все одно, що силоміць відберуть. Є, скажімо, у вас квартира або й власний будинок-котедж, а тут стихійне лихо чи погром, і житло зруйноване, мов його і не було. Ким ви стаєте у такому випадку? Безхатченком. Бомжом! А якщо втратити рідну землю, силу її господаря і твердий та надійний ґрунт під своїми ногами? Все, ні дому, ні рідного краю, ні країни-держави – натомість перекотиполе чи як вивернуте із землі з корінням древо свого племені й роду!

П'ятий же міф згадана прокламація рішуче відкидає й заперечує, якраз його й називає в першу чергу «страшилкою», котра ніби нічого спільного не має з тим, що нас чекає. А п'ятий міф засвідчує, що **УКРАЇНА СТАНЕ АГРАРНИМ ПРИДАТКОМ ЄВРОПИ.** А хіба ні? – зі свого боку запитуємо ми вас. Все той же економічний експерт Кость Денисов з нами згоден. Він пише: «Ризик дійсно існує і достатньо великий». Впевнені, що цим висловом Денисов у яблучко поцілив прямо. Бо уже й сьогодні наша з вами Україна виправдовує «поки що неофіційний статус сировинного придатку». Цьогорічна статистика попереду ще, а минулого 2018 року третина усього товарного експорту України складала аграрна та продовольча, харчова продукція. Явно потрапивши під зовнішнє управління ще з перших літ своєї незалежності і особливо в останні п'ять років правління Порошенка, Україна під пильним наглядом та нищівною орудою Заходу вщент зруйнувала свою ще недавно провідну на планеті промисловість - і тепер що? Приречено й покірно остаточно перетворюватися винятково на сільськогосподарську?

! Земля виробляє достатньо, щоб задовольнити потреби, але недостатньо, щоб наситити жадібність

Пауло Коельйо

ЧИ ЧАКЛУЄ ТА МАХЛЮЄ?

ОЧЕВИДНО, усвідомлюючи або інтуїтивно відчуваючи, що не розвінчувати «міфи» вдається, а, навпаки, ще більш виразніше передбачати дуже невтішне і сумне майбутнє, якщо ще й землю «успішно роздержавимо», ідеологи цієї затії свої білими нитками шиті прогнози завершили чи не єдиним неначе ж бо оптимістичним і заспокійливим шостим міфом. А саме: **ЯКЩО ВИНИКНУТЬ БУДЬ-ЯКІ ЗЛОВЖИВАННЯ ТА ЗАГРОЗА ЗЕМЕЛЬНОМУ ФОНДУ, ДЕРЖАВА, ЯК РЕГУЛЯТОР, ЗМОЖЕ ВІДБИРАТИ ЗЕМЛЮ НАЗАД**. Верзли-верзли нісенітниці й вигадки, брехали й брехню брехнею поганяли, одначе це вже, як той казав, занадто. Воістину не знають міри своєму цинізму. Оскільки найостанніший юрист районного масштабу вам скаже, що можна буде тільки ту неправедним чином викуплену землю повернути назад, яка раніше належала державі. Такої в нас зараз трохи більше 10 мільйонів гектарів. Решта 50 мільйонів – це земля, яка була розпайована і передала у власність колишнім членам колективних сільгосппідприємств. До решти належать і понад 6 мільйонів га, які передані селянам також у власність для ведення особистих селянських господарств. Так от, землю, яка до продажу на правах приватної власності належала населенню – громадянам порізно - в разі «нештатної ситуації» державна влада не зможе відбирати та повертати назад. Вам доведеться самостійно позиватися у суд і домагатися справедливості…

Ви уявляєте, по-перше, що це значить, коли кожен ошуканий недавній власник земельного паю, якщо його в нього «куплять» за копійки, а то й силою відберуть чи за підробленими документами і тому подібне, сам муситиме шукати правди у судах? Абсурд! Хоч насамперед це афера, якої Україна ще не бачила, а цивілізований світ ніколи й не знав. І по-друге, а чи реально недавнім пайщикам – пересічним селянам, переважно літнім віком - добитися правди у наших судах? Та навіть селянам і працездатного віку, тим же фермерам. Якщо ще позаторік і торік рейдерські захоплення фермерських господарств і урожаїв «курирувало» - здійснювало й прикривало, «організовувало» усіляких підлих державних реєстраторів і нотаріусів, тих же продажних суддів – Міністерство юстиції, то що ви хочете, на що сподіваєтеся чи що чекаєте тепер? Отож. Не ждіть, коротше, добра і сподіваного блага в країні, яка за 18 літ з року в рік перенесення мораторію на продаж аграрних земель так і не напрацювала – явно навмисне! - чітких законів, які б гарантували цивілізований і праведний продаж земель винятково в інтересах держави і її народу, перш за все, ясна річ, сільського. Того ж малого і середнього бізнесу в селі корінного населення. А от для злодіїв і негідників та зловмисників, котрі знай дерибанять Україну, як ненажерливі круки, всі шлюзи відкриті досі, руки розв'язані – бери й грабуй! У глобальному світовому рейтингу з захисту прав приватної власності Україна нині аж на 110 місці – серед таких країни, як Сомалі і Берег якоїсь там кістки. А за показником «незалежність судової системи та верховенство права» ще нижче – на 120-му. Головним чином через неймовірну корупцію, котрій немає все ще спину, суцільного безправ'я, юридичної та правової незахищеності населення і уже явно божевільного розкрадання фінансових ресурсів та всього економічного потенціалу…

І ось в цих умовах нова щойно обрана влада збирається якомога швидше відміняти мораторій на продаж землі? Хіба це не все одно, що з мосту та з каменем на шиї у воду? Що відпустять зграї злих собак і, даруйте, шакалів з прив'язі, цькуючи їх передусім на сільський народ? Як на нас, то за усі роки української незалежності із «земельного питання» витравили, видавили, вичавили, розтоптали і розмазали головне, для чого затівали аграрно-земельну реформу. Пригадайте: все починалося під девізом вернути на село істинного власника і господаря землі, зробити його провідною фігурою в аграрному виробництві. А сьогодні про це якщо й згадують, то крізь зуби. Якими аж скрегочуть, так сичать і сприймають за зайвих тих же, скажімо, фермерів. І взагалі дуже схоже на те, що вітчизняне село і вітчизняний селянин нині п'яті колеса до українського аграрного возу.

Знаєте, що у цій драматичній ситуації найпотворніше та найбрутальніше по відношенню до селянських мас? Не тільки те, що наші селяни не в тім'я биті і насправді самостійно здатні давати раду рідним землям та господарювати на них не гірше, а навіть краще від фермерів світу, від фермерів тієї ж Канади чи Америки, Німеччини або Франції. Але є і зворотний бік цієї медалі: сільські люди наші мудрі і розважливі, мають власне бачення, як та чим завершитися має земельна реформа в Україні. Мислять селяни. причому по-державницьки глибше і переконливіше, ніж усі разом узяті чиновники, діячі і політики, всякі експерти та депутати, не кажучи уже про нинішніх можновладців, олігархів і бізнесменів, а також продажних та корупцією просякнутих прислужників у мундирах та мантіях. Щоб далеко не ходити, згадаймо знову зібрання з нагоди сверблячки нинішньої влади якомога швидше відкрити навстіж ринок землі в Україні, яке провели фермери Дніпропетровщини. Перечитайте знову і звіт про це зібрання та розмову на ньому, котрий видрукував «Фермер Придніпров'я» - див. публікацію у минулому номері -18 вересня - «Без землі не буде України». І ви скажете, фермери наші не праві, що землю має скупити назад держава, а передавати в оренду винятково вітчизняним хліборобам-землеробам з дідів та прадідів корінням, причому ще і в розумних обсягах? За будь-яким іншим варіантом, втративши своє село, Україна зникне як спроможна та незалежна держава і перетвориться на прислужницю інших самовпевнених народів світу.

Шкода, прикро і трагічно буде, якщо пояснювати й доводити це нашим можновладцям доведеться не словами, аргументами і фактами, а якимись іншими, в тому числі і силовими методами чи методами відсічі? Бо це також до добра не приведе. Але за будь-яким сценарієм розв'язка має бути на користь України і її багатостраждального народу. Невже і нинішнім «слугам народу» не в тямки, що сподіватися скорити, пригнути і загнуздати у ярмо українців не вдасться?

Коли достигають соняшники... Спосіб

Перед збиранням врожаю в деяких аграрних господарствах застосовується десикація, тобто зневоднення рослинних тканин шляхом обробки їх хімічними препаратами (десикантами). Ця технологія особливо ефективна за дощового літа. Засушивши рослини, зменшують навантаження на комбайни, економлять дизпаливо, та й бур'янам життя вкорочують. Проте серед агрономів, а особливо серед мешканців сіл не вщухають суперечки на тему – корисна десикація чи шкідлива?

Загальні відомості

Відповіді на питання про десикацію наш кореспондент шукав у наукових працях учених-аграрників, бесідах із досвідченими фермерами, лікарями та іншими фахівцями. Насамперед дізнаємося, що Десикація – це зневоднення тканин рослин шляхом обробки їх хімічними речовинами (десикантами). Зазвичай це препарати на основі диквату або гліфосату. Їх дія різна: Дія гліфосату та деквату відрізняється: диквати підсушують верхівку рослини, не потрапляючи на коріння. При цьому зберігаються властивості зерна, збільшуються його олійність та класність. Натомість гліфосати, потрапляючи на рослину, поступово висушують усі її органи. Дія гліфосатів довготривала. Вона поширюється на кореневу й наземну частину рослини. Процес природного дозрівання культури при цьому не порушується, за винятком випадків недотримання регламенту обробки та норм витрат препарату.

Особливості процесу

Для кожної рослини встановлений свій період застосування хімпрепаратів. Наприклад, для зернових культур десикацію проводять за 10-15 днів до збору врожаю, рапсу та соняшника – не менш ніж за 14 днів, бобових – за 7-20 днів, а загалом – за 7-10 днів для рослин різних видів. При цьому на момент десикації культура повинна дозріти на 80-90 %. Зазвичай десикантами поля обробляють за допомогою навісних та причіпних обприскувачів, проте останнім часом усе частіше над полями гуркочуть авіаційні мотори – «хімію» розпилюють з літальних апаратів. Під час обприскування будь-яким типом обприскувачів першочергово враховують швидкість вітру і температуру повітря. У всіх випадках допустима швидкість вітру при обприскуванні становить до 4-5 м/с, агрегати мають рухатися перпендикулярно його напрямку. Кращий час для проведення десикації – ранок (4-10 год) та вечір (17-22 год). Десикація посівів потребує досить рясного змочування рослин препаратом, тому витрати робочої рідини мають становити: за авіаобприскування – від 100 до 150, за наземного – від 300 до 400 л/га. Іншими словами, якщо вже кроплять, то густо…

Якраз ця обставина нерідко лякає навколишніх мешканців, які досі перебувають у полоні міфів і стереотипів щодо шкідливості будь-яких хімічних речовин, застосування котрих має місце в агротехнічній практиці. Але сільгоспвиробники запевняють, що вони використовують тільки сертифіковані, нешкідливі для людей і довкілля, препарати, і навіть показують відповідні документи. Що ж, добре коли так, але краще дітей близько до оброблюваних із повітря ланів не виводити…

Про соняшники – окремо

Веселий фермер серед веселих соняшників.
Це поле оброблялося десикантами з повітря.

Оскільки час обробки соняшників десикатами співпадає з початком навчального року в школах, поява над полями літальних апаратів, які щось там розпилюють, викликає особливе занепокоєння у молодих батьків. Берегли дитину ціле літо, намагалися оздоровити, а тут, як сніг на голову – хімія. Мусимо дати потрібну для всіх обивателів інформацію: препарати тривалої дії на основі гліфосатів вносяться лише наземними розбризкувачами (авіаційні розбризкування гліфосатів заборонені законодавством), а ось короткоживучі препарати на основі дикватів можна вносити як наземними, так і авіаційними розбризкувачами, що дає змогу обрати найкращий спосіб для внесення препаратів. При чіткому дотриманні дози десикантів їх концентрація довкіллю не шкодить, у готовій продукції не перевищує встановлених норм або відсутня взагалі. Тобто в олії слідів «урагану» чи «раундапу» не повинно бути…

Маючи знайомих і серед агрономів, і серед лікарів, і серед учених-хіміків, а найбільше – серед фермерів, автор переконався, що десикація нікого вже давно не лякає, проте у кожного про неї своя думка. Так, наприклад, Олександр Чубук, фермер із Київщини, взагалі не застосовує цієї технології, його соняшники й соя дозрівають природнім шляхом: дешево й безпечно. А Олексій Павлов з Луганщини має досвід десикації, але вже понад 7 років не практикує її, передусім за непотрібністю: літня спека висушує рослини й без хімічних препаратів, а його бджолам безпечніше сідати на чистий соняшник. А ось учений агроном Ігор Марусяк з Тернопільщини розповів про випадки обробки десикантами щойно скошеної гречки, з метою її швидшої підготовки до обмолоту. На його думку, для гречки така «технологія» неприпустима.

Підготував Володимир ЯРОШЕНКО.

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

Не називайте розбій рейдерством

Українські селяни вкрай стурбовані намаганнями влади відібрати у них землю – як не перетворенням її на товар, то так званим рейдерством. Не було в українській мові раніше такого слова, та воно й не варте того, щоб його запам'ятовувати. Набагато правильніше й чесніше називати речі своїми іменами, тобто протиправні діяння стосовно фермерських господарств кваліфікувати згідно з відповідними статтями Карного кодексу.

Володимир ЯРОШЕНКО

ЯКИХ тільки схем і юридичних викрутасів не застосовують зловмисники, щоб заволодіти чужою земелькою або тим, що на ній виросло! Тут і навмисне зволікання з оформленням пролонгації договорів оренди Держгеокадастром, і відмова у виділенні землі місцевим фермерам і надання її за вказівкою «згори» нетутешнім зайдам, і провокування конфліктів при виділенні фермерських земель учасникам АТО. Злочинних схем безліч – від банального чиновницького свавілля, переманювання орендодавців, неправомірних судових рішень, видуманих кредиторських заборгованостей аж до використання реєстраторами фіктивних даних та підробки документів. Коли ж цього виявляється замало, злочинці не гребують силовими захопленнями врожаю, майна і землі, викраденням, катуванням та вбивством фермерів, підпалами їхніх господарств і техніки.

Так зване рейдерство дуже схоже на хворобу дерева, на якому оселилася попелюха. Сама по собі вона ніби й не дуже страшна, але її дбайливо плекають мурахи, які вільно пересуваються по дереву і розносять яйця шкідника на все нові гілки. У людському житті роль таких мурах частенько відіграють працівники поліції, прокуратури та інших «правоохоронних» органів.

Про подібну «змичку» правоохоронців і зловмисників розповів фермер із Радомишльського району Житомирської області Микола Бойченко:

– 2015 року почалися мої негаразди з холдингом «Благодійний союз». Після того, як я засіяв восени 75 га, представники цієї організації перекультивували цю землю. Поліція, яка приїхала на виклик, опитала лише мою родину, а тих, що були на полі, не опитували. Однак кукурудза зійшла й виросла. Тож у червні 2016 року «благодійники» знову з'явилися: чотири дні своїми комбайнами молотили кукурудзу на силос, а я чотири дні безуспішно викликав поліцію. Коли поліціянти нарешті приїхали, то знову опитали тільки моїх синів, а до «опонентів» знову справа не дійшла. Моє господарство зазнало тоді збитків на 1,5 млн. грн.

Довелося відбивати рейдерські атаки й майже 80-річному фермеру Івану Проскурякову з с. Червоні Пологи Лубенського району на Полтавщині. Тоді він побачив на своєму полі два чужих комбайни «Джон Дір», які жали кукурудзу, кілька великовантажних фур і два легковики з «особами спортивної статури». Велику частину площі вже було скошено. Фермер викликав лубенську поліцію. З'ясувалося, що Проскурякову «допомагає» збирати врожай такий собі Олег Сливченко з Черкащини, голова фермерського господарства «СЛОЛАН», котрий вже кілька років намагається відібрати землю у Проскурякова. Правохоронці не вжили жодних заходів, щоб зупинити злочин. Натомість порадили літньому чоловіку... домовлятися з рейдерами. Такого поліцейського «беспредела» навіть при Януковичу не було!

Свого часу ЗМІ розповідали про пошуки правди фермером з Чуднівського району Житомирської області Юрієм Цапуном, у якого правоохоронці за надуманим кримінальним провадженням вилучили 100 тонн кукурудзи й до ранку її продали. Суд потім зобов'язав її повернути, але в міліції знайшли крайнього й звинуватили самого Ю. Цапуна у викраденні цієї кукурудзи. Фермер надсилав скарги до Кабміну, Президента, МВС, але переконався, що всі владні структури пов'язані круговою порукою. Натомість чотири працівники місцевої поліції його побили й зламали ногу. А лікарям чомусь здалося, що пошкоджень у чоловіка немає…

Анатолій Гайворонський – досвідчений господар і невтомний борець за інтереси фермерів. Недарма вони обрали його головою АФЗ Дніпропетровщини. Але й до нього простягалися нечисті руки зловмисників: неодноразово підпалювали техніку й магазин, кілька років тому гербіцидом знищили 500 га соняшнику. Понад 30 разів звертався фермер до правоохоронців, але ніхто жодного разу так і не допоміг. Тому Анатолій Іванович діяв, як повинен діяти справжній чоловік: сам вислідив і затримав пілотів і тих, хто привіз гербіциди. Тільки після цього міліція порушила кримінальну справу. Але коли її спрямували в обласну прокуратуру, розслідування припинилося…

Останнім часом почастішали загадкові зникнення фермерів. Їх або вбивають, або викрадають, а правоохоронці тільки розводять руками, не вміючи або не бажаючи шукати зниклих людей. Бандити, як правило, не залишають слідів своїх злочинів, це наводить на думку, що «працюють» не випадкові аматори, а чинні чи, може, екс-правоохоронці, спецпризначенці або люди з досвідом АТО. Ну як у Княжичах на Київщині...

Стан правоохоронної системи в Україні фермери аргументовано називають близьким до «колапсу»: законослухняні громадяни, які створюють матеріальні цінності, не отримують захисту ані від нібито реформованої міліції, ані від прокуратури, ані в судах. По суті, реформа звелася до переведення начальників поліції та прокурорів з одного району в інший чи в кращому випадку – з однієї області в іншу...

Є у нас орган, що монопольно розпоряджається землею в Україні, – Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр), яку фермери вважають надзвичайно корумпованою. Так, фермер з Кременчуцького району Іван Панасенко назвав страшними людьми абсолютно всіх, хто очолював полтавський обласний Держгеокадастр кілька останніх років. Адже вони всі прагнули витіснити місцевого фермера й віддати полтавські землі зайдам. Панасенко хотів створити козину ферму й привести на Кременчуччину німецького інвестора. Промучили 2,5 роки, доки німець плюнув і поїхав. Хотів 65 гектарів засадити енергетичною вербою, так теж зробили все, щоб «загробити» і цей проект.

Учасники АТО, які хочуть отримати свої два гектари, теж нерідко виявляються втягнутими в якісь брудні ігри, коли фермерів змушують поступитися землею нібито ветеранам чи родинам загиблих в АТО, а потім ця земля опиняється в користуванні родичів чи знайомих певного високопосадовця. Але… Держгеокадастр навіть при передачі землі учасникам АТО не чіпає агрохолдинги й крупних землекористувачів, а наділяє їм землю на фермерських полях, свідомо провокуючи конфлікти.

Владі необхідно звертати увагу й на поширене нині явище фіктивного фермерства, яке стало можливим тільки за безпосереднього сприяння Держгеокадастру. Щороку створюються нові фермерські господарства. Тільки не відомо, скільки з них справжні, а скільки хлопців зі столичного асфальту? Модно стало, коли керівники середньої ланки агрохолдингів беруть на себе землю ніби як фермери й одразу ж передають її своїм роботодавцям, тобто, таким чином агрохолдинги розширюють свої фактичні території.

Відомий столичний адвокат так охарактеризував проблему: «Рейдерство від бандитизму відрізняється тим, що рейдери мають «дах» у вигляді державних органів: прокуратура, обл- чи райдержадміністрація, поліція, суд. А за тими – великі олігархічні структури. Заволодівши землею зараз, можна буде потім вигідно її продати. Воно найбільш поширене в тих областях країни, де найбільш родючі землі – це Кіровоградська, Дніпропетровська, Черкаська, Хмельницька, Вінницька, Київська, Полтавська області. У демократичному, цивілізованому суспільстві малий і середній бізнес є основою, на яку спирається влада. Наша ж влада вважає, що малий і середній бізнес є її ворогом, тому душить з усієї сили. Висновок: українська влада може «дограться». Тим більше, що зараз у населення багато зброї на руках. Тільки шкода, що народ України воює на два фронти: з російськими генералами і з українськими генералами, з російською владою і з української владою… Остання своїми недолугими діями об'єднала не тільки фермерів, а й міський малий та середній бізнес. Бо коли є загроза, то доводиться об'єднуватися, а держава-машина – по той бік барикад...

Невже доведеться фермерам озброюватися і створювати воєнізовані загони самооборони, щоб захистити себе й своє майно від рейдерських атак і свавілля чиновників? Але ми ж не на Дикому Заході, де все вирішував «закон Кольта», а в майже європейській державі Україні. А держава для того й існує, щоб кожен займався своєю справою: фермер вирощував сільськогосподарську продукцію, а держава захищала його від будь-яких зловмисників.

Правда з перших вуст

Сімнадцятого вересня в Інформаційному агенстві «УНІАН» відбулася прес-конференція на тему: «Аграрії: бездумна земельна політика призведе до трагедії в Україні». Представникам ЗМІ була надана можливість побачити й почути очільників найбільших громадських організацій, науковців, волонтерів, ознайомитися з їх оцінками ситуації в зв'язку з анонсованою відміною мораторію на продаж сільськогосподарських земель. Зокрема, в прес-конференції брали участь: Микола Стрижак – президент ВГО «Асоціація фермерів та приватних землевласників України»; Геннадій Новіков – голова громадської спілки «Аграрний союз України»; Світлана Самосуд – голова профспілки працівників агропромислового комплексу України; Віктор Жердицький – керівник Інституту громадського урядування; Ольга Ходаківська– доктор економічних наук.

ГОЛОВНОЮ у виступах більшості експертів була теза про те, що перед запуском ринку землі в Україні необхідно створити гарантовані законом передумови для забезпечення першочергового права на придбання землі діючим фермерським господарствам і місцевим громадам. Однією з таких передумов має стати створення державної земельної іпотечної установи,– **наголосив голова ГС «Аграрний союз України» Геннадій Новіков.** «Найкраще для України, – пояснив він, – це створення іпотечної установи, чого ми й вимагаємо, яка дозволяла б фізичній особі-фермеру прийти і під заставу взяти кредит довгостроковий і викупити землю у пайовика, якщо тому захотілося її продати», – сказав Новіков. Він додав, що подібну установу також зможуть використовувати й органи місцевого самоврядування як представники держави, накопичуючи земельний банк громад, оскільки при розвитку органів місцевого самоврядування та подальшій децентралізації єдиним і найбільш надійним ресурсом місцевого самоврядування буде саме земля. «Тому наша позиція державна, проукраїнська, і якщо ми її приймемо – Україна залишиться важливим гравцем на світовому продовольчому ринку. Якщо ж іноземці почнуть купувати землю, Україна залишиться за бортом цих процесів».

Президент Всеукраїнської громадської організації «Асоціація фермерів та приватних землевласників України» Микола Стрижак заявив, що першочерговим правом на викуп українських земель мають володіти саме українські фермери, а також місцеві громади. «У нас розроблена база – концепція розвитку фермерства в Україні, й вона вже два роки діє. На жаль, у бюджеті на 2020 рік ми не бачимо, що там розвивається фермерство, тим більше, не бачимо жодного рядка, де підтримуються особисті селянські господарства – а це практично ті, з кого можуть вирости майбутні фермери. І якщо всього цього не буде, то практично зупиниться розвиток всього фермерства», – підкреслив Стрижак.

Керівник Інституту громадського управління Віктор Жердицький підкреслив, що для успішного запуску ринку землі сільськогосподарського призначення державі необхідно посилити боротьбу з рейдерством, а також вдосконалити роботу Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру. «У нас на сьогоднішній день 20% земель не занесені до кадастру. Досі ці ділянки не розмежовані «в натурі». Все частіше фермерів убивають, і не існує такої влади в Україні, яка б поставила нечесних різночинців на місце, тому що місцева влада їх кришує і бере участь у розподілі. Куди в таких умовах відкривати ринок землі? Нам Світовий банк і нові чиновники кажуть, що вони придумали хороший механізм – виділити кошти на здешевлення кредитів, і аж 2,2 тис. фермерів зможуть щорічно звернутися за цією послугою. Це при тому, що у нас 46 тис. фермерів на сьогодні, але лише 2,2 тис. зможуть звернутися», – зазначив Жердицький.

Учасники прес-конференції також наголосили на необхідності заборони продажу державних і комунальних земель сільськогосподарського призначення та продажу сільгоспземель іноземцям, а також на обов'язковому встановленні обмеження на концентрацію ділянок у руках одного власника. До того ж, вони зазначили, що протягом перших п'яти років доступ до ринку сільгоспземель мають отримати лише фізичні особи – громадяни України, із запровадженням сертифікації сільськогосподарської діяльності та обмеженням площі «в одні руки» до 200 га. При цьому в подальшому, за необхідності, доступ до ринку сільгоспземлі в Україні зможуть отримати фермерські господарства, юридичні особи, які мають статус сільськогосподарського виробника останні три роки, засновниками яких є виключно громадяни України з обмеженням щодо власності та використання сільськогосподарської ділянки площею не більше 5 тис. га.

ДОВІДКОВО: За інформацією УНІАН, Президент Володимир Зеленський доручив Кабінету Міністрів до 1 жовтня розробити законопроект про обіг земель сільськогосподарського призначення, а Верховній Раді – скасувати земельний мораторій до 1 грудня 2019 року. Натомість 3 серпня Прем'єр-міністр Олексій Гончарук заявив, що відкриття ринку землі сільськогосподарського призначення орієнтовно планується на літо наступного року. Він додав, що до цього часу уряд спільно з Нацбанком має зробити кредитування в гривні значно дешевшим, ніж зараз, – взяти кредит можна буде під 14-15% у гривні. Прем'єр пояснив, що уряд має намір знизити ставки за кредитами загалом і зробити їх дешевшими саме для купівлі земельної ділянки, щоб українці мали більш вигідні умови, ніж їхні іноземні конкуренти.

ВИСНОВОК

Учасники прес-конференції навіть після її закінчення не могли позбутися враження, що головна проблема фермерів полягає в постійному страхові… перед власною державою. Аграрії не можуть мати впевненість у тому, що не прийдуть чергові «благодійники» і не заберуть плоди їхньої праці. Адже під склепінням Верховної Ради все частіше озвучуються такі фантастичні законопроекти, що зовсім позбавлені здорового глузду. Особливо, коли йдеться про запровадження ринку сільськогосподарських земель. В умовах повної відсутності жодних законних запобіжників, зокрема в частині максимальної площі в одних руках чи рівня мінімально допустимих цін, а єдиним обмеженням передбачається лише можлива заборона на володіння землею іноземцям, це буде не ринок, а всеукраїнський грабіж, який не обійдеться без громадянської війни, про яку так мріють наші вороги.

Підготував Володимир ЯРОШЕНКО.

Буквально у перші дні позаминулого 2017 року у Дніпрі – на той час ще Дніпропетровську – зчинився було скандал, який не залишав у спокої, схоже, жодного мешканця міста. Обурення людей не вміщалося у будь-які межі. Що й не дивно, оскільки йшлося про оборудки, від яких страждали діти у дитячих садках та учні молодших класів у школах. Департамент гуманітарної політики міської ради, як виявилося, за явно завищеними цінами закупляв продукти та й різні інші товари як для дошкільних закладів, так і шкільних. Переважно, до речі, у так званих ФОПів – фізичних осіб-підприємців, - котрі зареєструвалися за участю рідних, знайомих, друзів і навіть сусідів працівників Департаменту. Правда, у цій історії не обійшлося і без «солідних» компаній «Трейдальянс» і «Альфамаркет», які теж ходили у давніх приятелях чиновників гуманітарної політики.

ТІ Ж І БОБЧИНСЬКИЙ ТА ДОБЧИНСЬКИЙ

Сучасні бобчинські-добчинські добралися до світлих дитячих закладів

Микола ЯСЕНЬ

СЬОГОДНІ згадувати усі «тонкощі» тодішніх афер немає, звісна річ, сенсу. Тим паче, що їм було дано належну оцінку. Після якої здавалося, що на щось подібне ніхто з учасників з обох боків ніколи уже не зважиться. Тодішнього директора Департаменту Геннадія Глядчишина з тріском звільнили з посади, а десяток приватних підприємців-ФОПів і разом з ними обидві названі фірми зникли, наче їх і не було. Принаймні, буквально до останніх днів про них ніхто нічого тут не чув. Тобто треба було думати, ніби ті й інші обачливо «зав'язали з ризикованим бізнесом». Аж поки цими днями знов не гряснув той же грім. Місцеве Агентство журналістських розслідувань Бюро-UA дало зрозуміти: ніхто насправді і не думав ховатися чи припиняти свою діяльність. Швидше, тишком-нишком пережевали на дні не кращі для себе часи, перечекали їх, і з літа минулого року «взялися за старе».

Єдине, що на цей раз змінили «стратегічний» напрямок своїх дій. Тепер зосередили його не в обласному центрі, а у недалекій сільській місцевості, яка Дніпро оточує. Якихось 20–30 кілометрів вглиб області, однак очевидно сподівалися, що не на виду ж! Торік у двох великих селищах Підгородному та Обухівці спорудили сучасні й напрочуд чудові дитячі садки. Спорудили їх за кошти обласного бюджету. Але укомплектовувати побутовим і кухонним обладнанням, іншими приладами, меблями, а також і іграшками треба було за гроші районного бюджету. Чим зайнявся відділ освіти, культури, молоді та спорту Дніпровської районної держадміністрації. Як справився він з бойовим завданням, й повідало щойно Агентство журналістських розслідувань Бюро-UA.

Скажімо, ПП «Трейдальянс» дитячому садку у Підгородному постачив техніку, яка призначена для обробки продуктів харчування. В комплекті за 12 тисяч 240 гривень з ПДВ. А у вільному продажу, як з'ясували журналісти-«слідопити», цей набір на той момент можна було придбати максимум за 9 тисяч, а то й лиш за 6-ть. Є різниця? Отож! Чи ось хліборізку було придбано за 25-ть з половиною тисяч. І це тоді, коли на доступному ринку вона коштувала від 15 до 20 тисяч. Ще це ж ПП доставило у Підгородненський дитсадок три машини - для чищення картоплі, для нарізання овочів і машину, яка замішує тісто. Першу за 21 тисячу, другу за 25 і третю за 30. Як підрахували залучені Бюро журналістських розслідувань експерти, в купі вийшло мінімум на 15 – 16 тис. у національній валюті більше, ніж пропонував торік восени покупцям ринок. Погодьтеся, що у даному випадку, як то кажуть, губа не з лопуцька, того захотіла, мовляв, що й людська.

Не ловили гав і хвацькі ФОПи. Приміром, Тетяна Шевчук на замовлення райвідділу освіти постачила у Підгородне спортивний інвентар – гімнастичні ослони і мати, шведську стінку і тому подібне. Якщо один гімнастичний мат в гіпермаркетах типу «Ельдорадо» чи «Епіцентр» коштував 2 233 грн, то Тетяна Сергіївна продавала замовникам за 3 тис. 750 грн. Ну і так далі: гімнастичні ослони на 1 245 грн. дорожче, шведську стінку на 1 150. Забезпечила вона новобудову також і пральною машиною за ціною 64.5 тисяч гривень, хоч Інтернет тоді пропонував аналогічну лише за 42 тисячі 195 грн. Та навіть іграшкові пральні машини і холодильники виробництва вітчизняної фірми «Оріон» ФОП Шевчук постачила мало не за вдвічі вищими цінами. Мабуть, за принципом гуляти так гуляти. Іграшкові пральні машини та холодильники в порівнянні зі справжніми, ясна річ, коштували копійки, але в купі їхні «ціни» теж нагнали чималу суму.

Не відставали від Тетяни Сергіївни і її колеги-ФОПи Наталія Сербененко і Світлана Селезньова та Микола Станкевич, які закупляли для Підгородного посудомийки, мікрохвильові печі, холодильники і музичні центри тощо. Дві перших, себто Сербененко і Селезньова, «відзначилися» при комплектуванні обладнанням дитячого садка і в Обухівці. Скажімо, телевізори продали за 24 тисячі 100 гривень кожен, хоч аналогічні придбати можна було максимум за 11 тисяч – уявляєте різницю? Або ось постачили інгалятори – ціною 3 тис. 520 грн. кожен. В угоді чомусь забули вказати їх модель. Але наші пильні колеги з Бюро журналістських розслідувань у медпункті Обухівського дитсадка змогли на власні очі побачити один з них – марки «Vega». Якщо це той, то красна ціна йому в базарний день не перевищувала 899 гривень за штуку. Не інакше, як апетити у ФОПів росли мов з води.

Продовжувати перелік усіх більш ніж сумнівних і підозрілих оборудок? Начальниця відділу освіти Дніпровської РДА Інна Капацин пояснює тепер цю «прикру пригоду» тим, що відділу довелося ніби ж бо комплектувати дитячі садки мало не в екстремальних обставинах – до пуску залишалися лічені дні, треба було встигнути з козами на торг, щоб, відкриваючи новозведені садки, «не вдарити обличчям в багнюку». І тому зважати, мовляв, на ціни, за якими ФОПи пропонували вкрай необхідне обладнання, не доводилося і край. Це пояснення геть здивувало агентів Бюро журналістських розслідувань. Справа у тім, що торік Інна Капацин у відділі освіти працювала на нижчій ще посаді, і саме вона була головним спеціалістом з проведення закупівель. А значить мала пам'ятати, що угоди на постачання обладнання було укладено ще за два з половиною місяці до введення у дію дитсадків. Тобто часу вистачало, аби ретельно розставити усі крапки над «і» та відповідально розпорядитися бюджетними коштами. Адже ледве не в два дороги закупити техніку, меблі, спортінвентар та іграшки і т. д., і т. п. – це, погодьтеся, занадто.

Але те, що скористалися послугами підприємців, які позаторік спіймані були у Дніпрі на подібних корупційних діяннях, так цього, мовляв, минулого року відділ освіти, культури, молоді і спорту Дніпровської РДА сном-духом не знав. Себто вибір на сумнівних постачальників припав випадково. Навіть самі «дивуються», що вийшло ж бо як у комедії «Ревізор» Гоголя: ті ж діючі особи і Бобчинський та Добчинський. Як-то кажуть, знайомі все обличчя – але ж це де їх не посій, там вони і вродять.

Ну як на це реагувати? Те, що наче ті ж самі випадково з'явилися знову там, куди поманили їх на дурничку розбагатіти – це оті байки, яким наївно вірити. Бо які вони в греця й «свіжі»? Все повторилося, як і два роки тому. Як ніби тіні, котрі, здавалося, давно щезли, з'явилися у мареві нових днів.

Сеанс телефонного зв'язку «гаряча лінія»

в.о. начальника відділу з питань запобігання та виявлення корупції ГУ ДПС у Дніпропетровській області Оксани КВАШІ на тему «Дотримання вимог антикорупційного законодавства»

Питання. *Протягом якого строку діють передбачені Законом України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції» із змінами та доповненнями (далі – Закон) обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування?*

Відповідь. *Особам, уповноваженим на виконання функції держави або місцевого самоврядування, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, забороняється:*

1) протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами – підприємцями, якщо особи, зазначені в Законі, протягом року до дня припинення виконання функцій держави або місцевого самоврядування здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб – підприємців;

2) розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених Законом;

3) протягом року з дня припинення відповідної діяльності представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є орган, підприємство, установа, організація, в якому (яких) вони працювали на момент припинення зазначеної діяльності.

Питання. *Протягом якого строку зберігається інформація про особу в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування?*

Відповідь: *Відповідно до ст. 47 Закону інформація про особу зберігається упродовж всього часу виконання особою функції держави або місцевого самоврядування, а також упродовж п'яти років після припинення виконання зазначених функцій, крім останньої декларації, яка зберігається безстроково.*

! Шляхетна людина знає тільки обов'язок, низька людина знає тільки вигоду *Конфуцій*

Земельний банк в агробізнесі на стадії формування

Земельний банк – що це таке, модний юридичний термін чи просто поширений вислів серед власників агробізнесу?

НАСПРАВДІ, земельний банк – це найцінніший ресурс будь-якого аграрія, що є запорукою прибутку!

То ж поговоримо про те, як забезпечити стабільну роботу агробізнесу на початковій стадії - стадії формування земельного банку, а точніше – юридичного оформлення земельних відносин.

Насправді, робота юриста починається ще задовго до моменту підписання договору з власником земельної ділянки, адже перш ніж брати ручку і ставити підпис на готовому документі – необхідно попередньо перевірити, чи немає перешкод для реєстрації права оренди земельної ділянки.

Найпоширенішими перешкодами для документального оформлення користування з/д є, зокрема: (право власності на з/д не оформлене і підтверджується лише сертифікатом на право; є помилка в кадастровому номері з/д; земельна ділянка накладена на іншу ділянку на кадастровій карті; в реєстрі вже є обмеження на цю ділянку; ділянкою фактично розпоряджається спадкоємець, який не переоформив документально право власності на себе, тощо).

Я пропоную більш детально обговорити процес підготовки та підписання договору з власником земельної ділянки.

Найпоширенішим та найпопулярнішим серед юристів способом оформлення земельних відносин між власником з/д та користувачем в умовах дії мораторію на продаж землі с/г призначення – є договір оренди земельної ділянки.

Ще донедавна (до 01 січня 2019 року) досить поширеним способом оформлення земельних відносин між власником з/д та користувачем був договір емфітевзису, оскільки такий спосіб (на відміну від договору оренди) давав можливість аграріям володіти, користуватись і розпоряджатись земельною ділянкою без обмеження в часі.

На практиці траплялись випадки підписання та реєстрації договорів емфітевзису строком на 100, 500 і навіть 1 тис. років!

Тобто, підписанням договору емфітевзису на строк більше 100 років, сторони фактично укладали договір купівлі-продажу з/д, обходячи в такий спосіб мораторій законним шляхом.

Однак, з початку 2019 року частину четверту статті 102-1 викладено в новій редакції, згідно якої максимальний строк дії договору емфітевзису обмежено до 50 років, в зв'язку з чим інтерес до договору емфітевзису фактично пропав.

Отож договір оренди земельної ділянки, чим керуватись і з чого починати.

Перш за все слід зазначити про те, що існує типова форма договору оренди землі, затверджена постановою Кабміну від 03.03.2004 р. № 220

Затверджена Кабміном типова форма договору оренди землі містить всі істотні умови, без яких договір не може існувати, і така форма цілком може бути використана, як шаблон для оформлення орендних відносин між власниками земельної ділянки (паю) та орендарем.

Однак, враховуючи невтішну статистику рейдерських захоплень цілих агрохолдингів, зокрема, через визнання договорів оренди землі недійсними в судовому порядку, юристам варто попрацювати над вдосконаленням типової форми договору оренди землі.

Отже, на що потрібно звернути особливу увагу при складанні договору оренди землі.

I Максимальний строк оренди

Максимальний строк оренди з/д, як ми вже з'ясували – **не може перевищувати 50 років**. Деякі юристи тлумачать цю норму по своєму, і побоюючись порушити норму закону, прописують в договорах максимальний строк оренди – 49 років. Однак такі побоювання є безпідставними, адже стаття 19 ЗУ «Про оренду землі» чітко регламентує «Строк дії договору оренди землі визначається за згодою сторін, але не може перевищувати 50 років», тобто 50 років – можна, а от перевищити 50 років (50 років і 1 день) -не можна.

II Істотна умова договору - строк дії договору оренди земельної ділянки

Актуальне і досі відкрите питання: **з якої дати починається** (та коли закінчується) **строк дії договору оренди з/д:** з моменту підписання сторонами чи з моменту державної реєстрації права оренди?

Здавалося б, які проблеми? Адже можна скористатись типовою формою договору оренди земельної ділянки, що затверджена Постановою КМУ від 03.03.2004 р. № 220, і не заморочувати собі голову. В такому випадку строк дії договору почнеться з моменту підписання його сторонами. .

Цей договір набирає чинності з моменту його підписання сторонами».

Судова практика з даного питання є діаметрально протилежною порівняно з типовою формою договору оренди. Так Верховний суд у складі колегії суддів Касаційного цивільного суду зробив наступний правовий висновок: «**Укладений договір оренди земельної ділянки підлягає державній реєстрації та набирає чинності після такої реєстрації, тобто строк його дії починається саме після реєстрації, а не з моменту укладення**» (ВС/КЦС, справа № 532/384/16-ц, 15.09.18).

Особисто мені позиція Верховного суду є більш прийнятною та логічною, поясню чому.

Строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору (ч.1 ст.631 ЦКУ), але як же орендар може здійснити своє право користування земельною ділянкою безпосередньо після підписання договору, якщо земельна ділянка вважається переданою орендодавцем орендареві з моменту державної реєстрації права оренди?! (ст. 17 ЗУ «Про оренду землі»).

Тобто саме по собі підписання договору оренди з/д (без реєстрації права оренди) не породжує у сторін прав та обов'язків, а орендар апріорі не може почати користування земельною ділянкою без реєстрації права оренди.

Додаткові труднощі у юристів з'являються і на стадії пролонгації договорів оренди на новий строк, адже щоб скористатись своїм першочерговим правом на поновлення договору оренди і не пропустити момент для повідомлення орендодавця про свій намір продовжити орендні відносини - необхідно чітко розуміти дату закінчення договору оренди.

Отож, аби не ламати голову з якого моменту почати відлік строку договору оренди, я пропоную сформулювати договір наступним чином: «**Цей договір оренди земельної ділянки набирає чинності з моменту реєстрації права оренди такої земельної ділянки**».

Таке формулювання строку дії в договорі цілком узгоджується з нормами загального та спеціального законодавства.

Так, частиною 1 статті 631 ЦК передбачено, що строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору, а частиною 2 вказаної статті передбачено, що договір набирає чинності з моменту його укладення.

Отже, початок дії договору збігається з початком строку дії договору.

Разом з тим, спеціальна норма ст.17 ЗУ «Про оренду землі» пов'язує момент передачі земельної ділянки орендарю з моментом реєстрації права оренди такої земельної ділянки. Тобто, враховуючи ч.1 ст.631 ЦК, сторони договору оренди земельної ділянки можуть здійснювати свої права і виконувати свої обов'язки з моменту передачі з/д, тобто після реєстрації права оренди з/д.

Отже, орендодавець та орендар при укладенні договору оренди земельної ділянки вправі визначити момент набрання ним чинності інший, ніж з моменту його укладення, що відповідатиме принципу свободи цивільно-правового договору, передбаченого ст.627 ЦК, в тому числі визначити, що договір набирає чинності з моменту реєстрації права оренди з/д.

Момент укладення договору в даному випадку не збігатиметься з моментом набрання ним чинності. При цьому юридичне значення має факт реєстрації права оренди та передачі земельної ділянки орендареві.

III Не ототожнюйте поняття «строк» та «термін»!

Стаття 252 Цивільного кодексу України «Визначення строку та терміну» дає чітке і зрозуміле тлумачення термінів «строк» і «термін»

Строк визначається роками, місяцями, тижнями, днями або годинами.

Термін визначається календарною датою або вказівкою на подію, яка має неминуче настати.

Отож, якщо ми вказуємо строк, то пишемо: один день, десять місяців, три роки, і т.п.

Якщо ми вказуємо термін, то це буде виглядати так: до 01 липня 2020 року, до моменту виконання сторонами взятих на себе обов'язків, до настання певної події, і т.п.

Істотною умовою договору оренди землі є саме **строк** дії договору оренди, а не термін (ст. 15 ЗУ «Про оренду землі»). Тому будьте уважні і не допускайте поширеної на практиці помилки, адже йдеться про істотну умову договору.

Досить цікаво, але мені на практиці зустрічались такі договори оренди земельної ділянки, які в розділі «строк дії договору оренди» містили положення про термін наступного змісту: «даний договір оренди земельної ділянки діє до 01.07.2016 року»…?! Що саме цікаве – державний реєстратор не звернув увагу на те, що договір не містить істотної умови (строку), і зареєстрував право оренди. Як ви думаєте, які правові наслідки має договір без істотної умови, і який потенційний ризик у орендаря втратити право оренди такої землі?

IV Орендна плата – істотна умова договору оренди землі

Істотною умовою договору оренди землі є **орендна плата** із зазначенням її розміру, індексації, способу та умов розрахунків, строків, порядку її внесення і перегляду та відповідальності за її несплату (п.3 ч.1 ст.15 ЗУ «Про оренду землі»).

Обчислення розміру орендної плати за землю здійснюється з урахуванням індексів інфляції, якщо інше не передбачено договором оренди. (ч.3 ст.21 ЗУ «Про оренду землі»

Розмір орендної плати в договорі оренди землі, як правило встановлюють у відсотковому значенні до нормативно-грошової оцінки землі. Хоча такий спосіб розрахунку є обов'язковим лише за земельні ділянки державної або комунальної власності, а щодо земельних ділянок приватної власності, то розмір орендної плати може визначатись в твердій грошовій формі.

Так, встановлюючи орендну плату в твердій грошовій сумі без урахування індексів інфляції, орендар звільняє себе від додаткової щорічної роботи та потенційних ризиків. Що мається на увазі – при встановленні орендної плати у відсотковому значенні до нормативно-грошової оцінки з урахуванням індексації, орендар зобов'язаний пильно стежити за нормативно-грошовою оцінкою землі, а також кожного року перед нарахуванням орендної плати враховувати індекс інфляції.

Таким чином, сума орендної плати кожного року змінюється і будь-яке відхилення в нарахуванні (навіть на копійки) – це порушення умов договору, що дає право орендодавцю розірвати договір достроково!

І на останок, ще одна корисна порада. Часто-густо трапляються такі ситуації, коли орендодавець передумав співпрацювати зі своїм орендарем (чи то надумав сам обробляти землю, чи отримав більш привабливу пропозицію оренди). В такому випадку орендар вдається до хитрощів, і для того, аби мати право достроково розірвати орендні відносини – останній ухиляється від отримання орендної плати, а далі посилаючись на невчасний розрахунок, намагається припинити оренду через суд.

Аби не стати жертвою недобросовісних орендодавців, я пропоную захистити права орендаря, включивши в договір статтю наступного змісту: «Орендодавець зобов'язаний надати в письмовій формі Орендарю реквізити або змінені (банківські, поштові рахунки) до 01.09. поточного року, на які будуть перераховуватись кошти за оренду земельної ділянки. В разі ненадання реквізитів (банківських, поштових рахунків) Орендар не несе відповідальності щодо не виплати орендної плати Орендодавцю в терміни, зазначені в цьому договорі».

Галина ЗИБІНСЬКА, юрист із земельних питань.

Про проведення операції «Урожай»

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області звертає увагу, що триває операція «Урожай», у рамках якої органами податкової служби проводяться заходи стосовно неухильного виконання вимог чинного законодавства, яке регулює земельні відносини, питання оподаткування, оформлення використання найманої праці та оплати праці сільськогосподарськими товаровиробниками, громадянами, які є власниками земельних ділянок площею понад два га та власними силами обробляють такі земельні ділянки.

Загальна сума задекларованих ними доходів від оброблення земельних ділянок площею понад 2 га, становить 85,35 млн. гривень. Задекларовано податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) до сплати у розмірі 15,3 млн. грн, військового збору задекларовано до сплати 1,3 млн. грн.

За рахунок проведення виїзних нарад, засідань робочих комісій у рамках проведення операції «Урожай» протягом травня – серпня поточного року додатково залучено до декларування 1 551 громадянина. Сума задекларованого ними доходу від продажу власної сільгосппродукції становить 10,35 млн .гривень. Задекларована сума ПДФО до сплати складає 1,7 млн. грн, військового збору – 0,11 млн. гривень.

З метою здійснення заходів, спрямованих на детінізацію відносин в аграрному секторі економіки, проведені співбесіди з 695 суб'єктами господарювання (у т.ч. з 125 фізичними особами – підприємцями). Як результат – додатково оформлено 562 найманих працівників.

Юридичні особи, які мають право на пільги щодо сплати земельного податку, не звільняються від обов'язку подання податкових декларацій

Головне управління ДПС у Дніпропетровській області нагадує, що платники плати за землю (крім фізичних осіб) самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 01 січня і не пізніше 20 лютого поточного року подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки податкову декларацію на поточний рік за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст. 46 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), з розбивкою річної суми рівними частками за місяцями. Подання такої декларації звільняє від обов'язку подання щомісячних декларацій. При поданні першої декларації (фактичного початку діяльності як платника плати за землю) разом з нею подається довідка (витяг) про розмір нормативної грошової оцінки земельної ділянки, а надалі така довідка подається у разі затвердження нової нормативної грошової оцінки землі.

Норми встановлені п. 286.2 ст. 286 ПКУ.

Платник плати за землю має право подавати щомісяця звітну податкову декларацію, що звільняє його від обов'язку подання податкової декларації не пізніше 20 лютого поточного року, протягом 20 календарних днів місяця, що настає за звітним (п. 286.3 ст. 286 ПКУ).

Згідно із статтями 269 та 270 ПКУ платниками земельного податку є, зокрема, власники земельних ділянок та землекористувачі, а об'єктами оподаткування – земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні.

Відповідно до п. 30.1 ст. 30 ПКУ податкова пільга – передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених п. 30.2 ст. 30 ПКУ.

Підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат (п. 30.2 ст. 30 ПКУ).

Статтею 282 ПКУ визначено категорії юридичних осіб, які звільняються від сплати земельного податку, а ст. 283 ПКУ – види земельних ділянок, що не підлягають оподаткуванню.

Нормами ПКУ не передбачено звільнення від обов'язку подання податкових декларацій за земельні ділянки, з яких земельний податок не справляється через застосування податкових пільг.

Отже юридичні особи, які мають право на пільги щодо сплати земельного податку або земельні ділянки, що не підлягають оподаткуванню, не звільняються від обов'язку подання податкових декларацій за земельні ділянки, з яких земельний податок не справляється через застосування податкових пільг.

Ґрунтові води на ділянці

Ні побудувати будинок, ні встановити стовпи під паркан, ні вирити колодязь без знань про ґрунтові води неможливо

Визначити рівень залягання ґрунтових вод можуть багато компаній, проте коштує це недешево. Якщо ви ще тільки вибираєте ділянку, возити з собою бригаду кожен раз не має сенсу. Як виявити високі ґрунтові води самостійно без особливих витрат?

В ідеальному сценарії покупки будинку або ділянки попередній власник вручає вам разом з документами карту ґрунтових вод, і ви точно знаєте, що відбувається під землею на жаданих сотках. На жаль, в реальності це буває нечасто. Послуги геодезистів нині недешеві і тому багато хто воліє обходитися без них.

Однак ні побудувати будинок, ні встановити стовби під паркан, ні вирити колодязь, ні навіть банально посадити кущі і дерева без знань про глибину залягання ґрунтових вод неможливо. Та й навіщо вам ділянка, на якій не можна встановити нічого крупніше туалету, а добре ростуть тільки очерет і комарові поголів'я?

Перш, ніж починати активне освоєння території, скористайтеся кількома простими способами, які дозволять вам дізнатися, як глибоко залягає ґрунтова вода на ділянці і, виходячи з цього, вибрати тип фундаменту, сорту рослин або зовсім відмовитися від придбання території.

Перевіряти глибину ґрунтових вод потрібно навесні, після того як зійшов сніг, або пізно восени, коли минули затяжні дощі. У спекотне літо або морозну зиму рівень ґрунтових вод буде мінімальний, і вимірювання не дадуть точної картини.

Огляд рослинності на ділянці

Досвідчений садівник з першого погляду на ділянку може визначити, чи є поруч з поверхнею землі ґрунтові води. Якщо ділянка вже засаджена, то зверніть увагу на наявність і стан дорослих дерев. Великі яблуні, наприклад, не зможуть вижити при поверхневому заляганні води, вони просто «захлинуться».

Якщо ж земельний наділ поки пустує, наступний список «поселенців» повинен вас насторожити:

- рогіз (відстань від поверхні до води менше 1 м);
- очерет, хвощ, верба, вільха, комірник (від 1,5 до 3 м);
- полин, солодка (до 5 м).

Також на те, що вода близько, можуть вказувати і рослини, нахилені в один бік, але зростаючі не поруч один з одним. Втім, це може бути ще й ознакою сильних вітрів, так що орієнтуватися лише на цю ознаку не варто.

Інспекція навколишніх колодязів

Ще один швидкий спосіб дізнатися, як близько ґрунтові води — знайомство з сусідами. Знайдіть поруч житловий будинок, бажано не новобудову і підійдіть з питанням до господарів. За роки життя на цій території вони точно дізналися, чи є тут ця проблема і напевно погодяться продемонструвати вам колодязь або розповісти про наявність води у підвалі навесні.

До речі, на ділянках, де тільки почалися фундаментні роботи, найчастіше роблять так звані «технічні колодязі» для будівельних потреб. У них дзеркало води також відмінно видно.

Спостереження за тваринами і комахами

Явною ознакою перезволоженої ділянки є проживання на ній комарів, жаб, равликів або слимаків. Якщо кількість цих істот явно вища норми — проблеми з надлишком води не змусять себе чекати. Уважно огляньте і ґрунт: якщо на ділянці немає мишачих нір і мурашників, значить, вода розташована дуже близько до поверхні.

Кажуть, що місця скупчення підземних вод кішки люблять і уникають собаки, але навряд чи це знання можна буде застосувати на порожній ділянці і в короткі терміни.

Є і старовинний спосіб виявлення води під землею, правда, все необхідне для перевірки доведеться пошукати. Зніміть з землі верхній шар дерну, покладіть на ґрунт шматочок вовни, зверху свіже куряче яйце і накрийте цю конструкцію глиняним горщиком. Вранці зніміть горщик і огляньте яйце і шерсть: якщо роса на яйці — ґрунтові води близько, якщо тільки на вовні — до них 2-3 метри, а якщо все сухе, то води поблизу немає.

Буріння тестових свердловин

Найпростіший і показовий спосіб — буріння свердловин. Причому робити це потрібно в декількох точках ділянки, адже ґрунтові води розташовуються нерівномірно. Візьміть звичайний садовий бур і з його допомогою зробіть 4-5 свердловин глибиною 2-3 метри. Наступні кілька днів перевіряйте їх на наявність води. Якщо дно свердловин залишається сухим, значить ви можете спокійно ставити фундамент для будівлі, робити підлогу або яму в гаражі. А от якщо вони заповнилися водою, то доведеться шукати альтернативні варіанти будівництва.

Контроль рівня вологості на ділянці

Якщо є можливість, кілька днів поспостерігайте за ділянкою в теплу пору року. Туман, який щовечора утворюється над травою при відсутності поруч водойм, рясна роса щоранку, бурхлива, соковита зелень, яка не всихає навіть у спекотне літо — все це говорить про високі ґрунтові води на ділянці.

Звичайно, всі ці способи досить умовні, і перед початком капітального будівництва краще витратитися на професійне обстеження. Адже заощадивши на вивченні рівня ґрунтових вод, ви можете втратити набагато більші гроші, коли фундамент вашого будинку відправиться у «вільне плавання» або дбайливо вибрані дерева будуть гинути одне за одним.

На порі, на часі

Як відрізнити отруйні гриби від їстівних

10 правил, що дозволяють уникнути смертельної помилки

Новачкові в лісі дуже складно визначити їстівний гриб йому попався чи ні.

Тому перед походом по гриби слід почитати про те, які екземпляри можуть попастися під час тихого полювання, інформує Ukr.Media.

Слід пам'ятати, що є відмінні ознаки отруйних грибів, якими не володіють їстівні. Ось кілька з них:

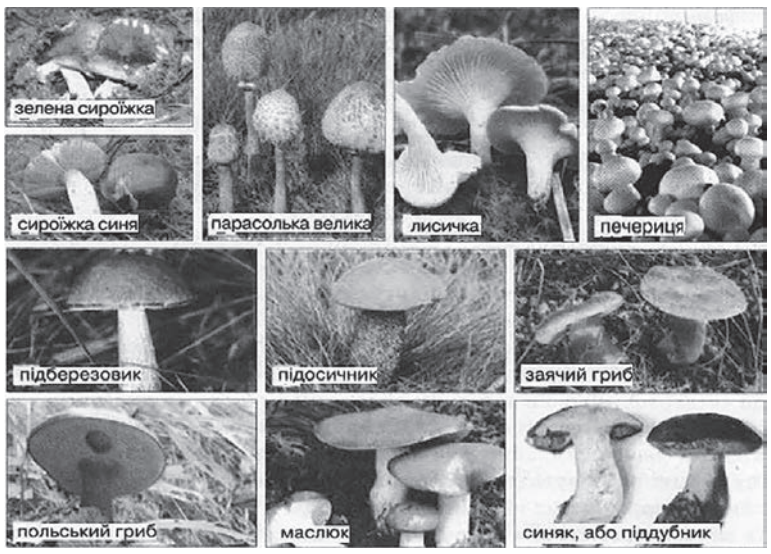

Здоровенькі були!

1. Їстівний гриб пахне приємно, у нього грибний, лісовий запах. У той час як в отруйного аромат не дуже приємний, нагадує хлор, ліки або взагалі різкий.
2. Отруйний гриб часто має дуже яскраве забарвлення.
3. У небезпечних грибів часто змінюється колір на зрізі ніжки: синій, фіолетовий, незвичайний.
4. Якщо на поверхні гриба є мухи, мошки, черв'яки, то цей гриб — їстівний. Комахи не переносять отруйні гриби.
5. Якщо ви зустріли гриб без трубчастого шару, притаманного деяким видам грибів, то значить перед вами отруйний гриб, який маскується під їстівний.
6. Також варто викинути гриб, якщо він викликав якісь сумніви.
7. Не треба пробувати на смак невідомий гриб, оскільки отруєння може настати миттєво.
8. Не беріть переросли грибі, бо такі екземпляри дуже складно визначити, отруйний він чи хороший.
9. Також остерігайтеся грибів з ніжкою, яка стає товстою внизу.
10. Добре, якщо у ліс піде ще досвідчений грибник, який на прикладі покаже відмінності отруйних та їстівних грибів.

Якщо дотримуватися цих правил при зборі грибів, то можна уникнути фатальної помилки, яка може коштувати життя і здоров'я.

«Золоте молоко»

Про позитивний вплив куркуми відомо давно. В Індії цю чудову спецію додають майже до всіх страв, і, можливо, саме тому люди живуть там довго, незважаючи на складні умови і бідність. Куркума може допомогти при різних болях, поліпшити імунітет або навіть схуднути.

Цілюща сила куркуми полягає в природній речовині куркурмин, яке діє як антиоксидант, що допомагає виводити токсини з печінки, стимулює відтік жовчі, відновлюючи клітини і нормалізує травлення.

У той же час, вона може полегшити запалення в організмі, знизити рівень холестерину і цукру в крові та стимулювати когнітивні функції мозку. Крім того, багато хто стверджує, що регулярне вживання цієї спеції запобігає раку та уповільнює ріст пухлин.

Найефективніший спосіб використання куркуми - це додавати її в молоко. Цей напій допомагає при застуді, нежиті, головному болю і болю в суглобах. при проблемах з надмірною вагою і травленням. Він врівноважує тиск, також очищає печінку і підвищує імунітет.

Як приготувати «золоте молоко»?

Вам знадобиться:
1 ч. л пасти з куркуми;
1 ч. л вершкового масла;
1 чашка молока;
мед.

Для початку приготуємо пасту. Для цього буде потрібно приблизно 50 г порошку куркуми. Змішайте її з половиною чайної ложки меленого перцю. Залийте половиною склянки охолодженої кип'яченої води, поставте на вогонь і варіть, поки не вийде густа пастоподібна маса. Викладіть її в скляний посуд, прикрийте і поставте в холодильник.

Налийте в каструлю молоко, покладіть ложку пасти, і варіть близько 15 хвилин. Нарешті, додайте вершкове масло і мед, дайте трохи охолонути. Тепер молоко можна пити.

Сторінку підготувала Анна МЕЛЬНИК.

Обласна щотижнева газета «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Сєдова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1983934. Тираж 10565

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
Ⓡ Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Григорій ДАВИДЕНКО

ПЕТРИКІВСЬКИЙ «МАГНІТ» ВАБИТЬ

У «візитівці України» в третю суботу вересня, яка співпала цьогоріч зі святом Різдва Пресвятої Богородиці, потужно сяяв національними кольорами, дзвенів гарною українською музикою і піснями щорічний фестиваль-ярмарок «Петриківський дивоцвіт». Усі, хто бодай двічі побував на ньому, відзначають щораз більше число учасників популярного в державі свята. Бо чимало гостей, а ще майстрів народних ремесел прибуває зі всіх країв Січеславщини та інших областей. А з Дніпра, Кам'янського, Кривого Рогу і Запоріжжя підприємці організували одноденні автобусні тури для бажаючих.

ТОЖ 21 вересня в центрі Петриківки вирував наймасовіший за всю історію проведення ярмарок. Узбіччя центральної автодороги селища впродовж кількох кілометрів перетворилися на суцільну стоянку автомобілів та автобусів. До всього у знаменитій Галушківці сусідньої Іванівки козаки «Протовчанської січі» славного Війська Запорізького низового курінного отамана Анатолія Ламзи приймали групи гостей, на степовому привіллі демонстрували віртуозні вистави на конях та зі зброєю, знайомили з козацьким побутом тощо.

Однією з «родзинок» ярмаркового дійства в Петриківці, яке вже традиційно займає дві основні перехресні вулиці селища, був Центр народного мистецтва «Петриківка». Потік туристів линув до цієї всесвітньовідомої перлини краси аж до вечора. Тут і в свято, і в будень можна побачити унікальні авторські твори петриківського розпису, а ще придбати побутові речі і подарунки. Розповідає голова Дніпропетровської обласної спілки художників і Ради ЦНМ «Петриківка» Андрій Пікуш:

- Приємно, що наші звичайні люди щорік більше цікавляться творами народних майстрів, національним мистецтвом і культурою. Спасибі організаторам фестивалю-ярмарку в Петриківці і Дніпрі, вони провели величезну роботу. А знаєте, чим Сорочинський ярмарок відрізняється від «Петриківського дивоцвіту»? У Сорочинцях переважно промислові товари ширвжитку, чимало китайського. А у нас живі люди власними руками виготовляють і розмальовують продукцію, і самі ж її пропонують відвідувачам! Є і різноманітні сувеніри, серед них високохудожні авторські твори, і робляться недорогі вжиткові речі - вази, тарелі, хлібниці, кухонні дошки, ложки, біжутерія, дитячі іграшки... Петриківка з давніх-давен славиться розписом, ярмарками, петриківськими вишнями і чепурними дівчатами. Колись у селищі чималий за площею ярмарок тривав два тижні. Сьогодні всі 40 майстрів ЦНМ «Петриківка» - від наймолодшої Оксани Данилейко до ветерана, заслуженого художника України Володимира Глущенка - виставили свої роботи, було чимало праць й інших художників, прибули майстри з Решетилівки й Опішні, інших країв. Петриківський розпис є реліктом безперервної художньої традиції, що делегує з сивої давнини у XXI століття самобутню культуру Придніпров'я – колиски запорізького козацтва, його могутній життєстверджуючий демократичний дух, патріотичний пафос та глибочінь епічного народного мислення. На «Дивоцвіт» приїхали й іноземці українського походження з Італії, Канади, США. Наш фестиваль-ярмарок вже «пустив пагони» і в Канаді – тиждень тому в Торонто на найдовшому в світі проспекті Блур пройшов дводенний фестиваль українського мистецтва. Дирекція фестивалю надала мені почесне право виготовити афішу для нього, там виставлялися й роботи петриківських майстрів. Так українська культура єднає континенти і народи.

А в Петриківці втілена в життя вічна краса народного мистецтва, українські пісні і танці єднали всіх учасників свята. А ще викладачі та учні Петриківської дитячої художньої школи ім. Т. Я. Пати увесь день розмальовували щічки всім бажаючим з прекрасної половини роду людського. Дизайнери показували модний одяг національного стилю. На спортивній платформі свою вправність демонстрували борці, козаки радували відтвореним прадавнім бойовим мистецтвом, а закохані пари мали можливість взяти участь в конкурсі «Історія кохання». І над усім веселим ярмарковим дійством з головної сцени, біля Будинку культури лунали прекрасні українські пісні, чимало юних і дитячих колективів радували присутніх гарними танцями. Було що почути і побачити і у виставкових павільйонах об'єднаних громад області. Задушевна лірична «Ой ти гаю, ти мій гаю» й інші співучого ансамблю «Срібні джерела» з села Зайцеве Синельниківського району змусила зупинитися багатьох гостей.

- Наш ансамбль діє вже тридцять п'ять років, - привітно пояснив його усміхнений керівник Володимир Фоменко, - вже вчетверте підтверджуємо звання народного хорового колективу. А репертуар підбираємо з маловідомих українських пісень, щоб не забувалися. У 2016-му ми брали участь в зйомці фільму «Українське весілля», були на телебаченні в Києві у Оксани Пекун. Торік нас запросили до Східниці Львівської області, дали там чотири концерти. Коли місцеві люди слухали їх, чимало з них плакали... Були вражені, що на нашій Січеславщині є такі величні патріотичні твори, є такий високий дух патріотизму. Україна живе скрізь – від Сяну до Дону!

- Дуже гарне свято вийшло сьогодні в Петриківці, у нашому житті якраз і не вистачає таких народних ярмарків-торжеств, - доповнив земляка голова Зайцівської ОТГ, відомий аграрій Володимир Хорішко. - Життя селян нелегке, постійна праця за сонячним годинником, а тут душа відпочиває. Люди мов оживають в атмосфері такої краси.

Дійсно, побувати на «Дивоцвіті» і не бути враженим суцвіттями різнобічних талантів народних майстрів, артистичними уміннями численних сценічних виконавців, серед яких були гуморист Юрій Ткач і гурт «КАЗКА» – то річ неможлива. А в основі успіху, певно ж, лежить величезна праця самобутніх талантів з народу, які свято вірять у те, що українська багатогранна культура потрібна перш за все усім нам, в Україні сущим. Тож більшає задоволених відвідувачів «Дивоцвіту», шириться усвідомлення, що ми – українці, що у нас є своя самобутня, яскрава українська культура, яка живить та збагачує і душу, і серце. Влучно сказав про це на святі військовослужбовець ЗС України, учасник АТО Федір Сідак:

- У Петриківці діє якийсь невидимий «магніт», він збирає таку неймовірну кількість людей. У селах і хуторах зростає могутній козацький дух, який спонукає долати усі бар'єри на шляху до вільного, щасливого життя.

Тож уклін Петриківці і всьому люду українському, причетному до дійства!

Пишіть: 49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть: (056) 786-02-21, 098-183-00-18, 050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.